

Genesis 11 [1. Moos. 11] ja Vedenpaisumuksen ajankohta

GENESIksen LUKUA 11 EI SAA TULKITA TIUKKANA AIKATAULUNA

Eräs suurimmista esteistä käsitykselle maantieteellisesti maailmanlaajuisesta Vedenpaisumuksesta joidenkin tutkijoiden mielestä on tänä päivänä se tosiasia, ettei kolmannelta vuosituhannelta eKr. löydy mitään historiallisia tai arkeologisia todisteita sellaisesta suunnattomasta katastrofista (tämä aika saadaan laskemalla yhteen patriarkkojen iät, kun heille syntyi seuraava sukupolvi 1. Moos. 11. luvun masoreettisen tekstin mukaan) eikä edes neljännellä vuosituhannella eKr. (Septuagintan antamien vuosien mukaan). Lähi-idän kulttuurien arkeologisten löytöjen jatkuvuus on ilmeinen (perustuen asutuskerroksiin ja keramiikan ajoitukseen) ainakin viidennelle vuosituhannelle eKr. ja näyttää mahdottomalta sovittaa 1. Moos. 6-9 kuvaaman laajuista katastrofia näihin arkeologisiin kehyksiin. On kuitenkin useita tärkeitä syitä kyseenalaistaa 1. Moos. 11. luvun tulkintaa tiukkana aikatauluna.

(1) Vuosien yhteenlaskettua määrää ei ole ilmoitettu

Jos nimien ja ikien luettelo 1. Moos. 11 luvussa olisi annettu sitä varten, että sen perusteella voisimme rakentaa aikataulun Nooasta Aabrahamiin, niin on melko outoa, että Mooses ei antanut vuosien kokonaismäärää tulvasta Aabrahamiin. Voidaan tietysti väittää, että hän oletti lukijan tekevän sen itse, eikä siksi lisännyt tarpeettomia sanoja. Mooses ei kuitenkaan pitänyt itsestään selvänä lukijan kykyä lisätä kaksi lukua kunkin vedenpaisumusta edeltävän patriarkan elämään 1. Moos. 5. luvussa heidän koko elämänsä pituuden varmistamiseksi! Jos koko ajanjakson kesto oli yksi tärkeä syy sukutaulun antamiselle, kuinka helppoa olisikaan ollut antaa sen kokonaiskesto, kuten hän teki jakeessa 1. Moos. 12:40 koskien aikaa, jonka Israel vietti Egyptissä!

(2) Kainamin nimi ja ikä puuttuvat Heprealaisesta tekstistä

Toinen syy kyseenalaistaa 1. Moos. 11. lukuun perustuva Ussher'in kronologia, on se todistus, että kaikkia Vedenpaisumuksen jälkeisiä patriarkkoja ei ole lueteltu nykyisessä heprealaisessa tekstissämme, sillä Luukkaan evankeliumin Marian sukutaulussa esiintyy nimi "Kainam" "Saalan" ja "Arfaksadin" välissä (Luuk. 3:36). Genesisin Septuaginta-käännös panee nimen "Kainam" samaan paikkaan kuin Luukas. On tietysti mahdollista olettaa, että nimi Kainam oli myöhempi lisäys Septuagintan tekstiin ja että se ei esiintynyt alkuperäisessä Luukkaan käsikirjoituksessa. Ongelma on kieltämättä vaikea, mutta lyhyiden vuoksi me esitämme vain oman johtopäätöksemme: Septuaginta *kyllä todella* antaa täydellisen nimien luettelon sellaisena, kuin ne esiintyivät alkuperäisessä heprealaisessa tekstissä, mutta koska näiden patriarkkojen iät Septuagintan antamina ovat ilmeisesti vääriä, meillä ei ole mitään keinoa päättää, kuinka vanha Kainam oli ensimmäisen poikansa syntyessä. Siten tämä yksi poisjättäminen, vaikka muita ei olisikaan, tekee mahdottomaksi päättää tulvan ajankohtaa.

(3) Genesisin luvut 5 ja 11 ovat muodoltaan täysin symmetrisiä

Se tosiasia, että Kainam pitäisi olla 1. Moos. 11. luvussa, sisältää enemmän kuin ensi vilkaisulla näyttää, sillä hänen nimensä lisääminen asettaa 1. Moos. 5. ja 11. lukujen sukutaulut muodoltaan täysin symmetrisiksi. Kummassakin on *kymmenen* patriarkan luettelo ja *kymmenennellä* on *kolme* tärkeää poikaa:

1. Aadam	1. Seem
2. Seet	2. Arpaksad
3. Enos	3. Kainam
4. Keenam	4. Selah
5. Mahalalel	5. Eeber
6. Jered	6. Peleg

7. Hanok
  8. Metusalah
  9. Lemek
  10. Nooa
- (Seem, Haam, Jaafet)

7. Regu
  8. Serug
  9. Naahor
  10. Terah
- (Abraham, Naahor, Haaran)

Tällä symmetrialla on suuri merkitys, koska se tekee meille mahdolliseksi päätellä näiden sukutaulujen erään tärkeän tarkoituksen, sillä lähinnä samankaltaisen ilmiön tutkiminen Kirjoituksissa, nimittäin Matteuksen evankeliumin 1. luvussa mainitut kolme 14 nimen ryhmää, paljastaa, että tällaisten nimijärjestelyiden tarkoituksellinen symmetrisyys on mahdollisesti tarkoitettu muistamisen helpottamiseksi. Jos huomautetaan, että kahdessa patriarkkojen luettelossamme Seem esiintyy kahdesti, vastaukseksi riittää, että Matteus mainitsee myös Daavidin kahdesti nimiluetteloissaan. Ja vaikka nimeä Kainam ei olisikaan alkuperäisessä tekstissä, niin 1. Moos. 5. ja 11. lukujen sukutaulut edelleen olisivat symmetrisiä: Adamista Nooaan 10 sukupolvea ja Seemistä Abramiin 10 sukupolvea. Nämä tosiasiat voivat hyvin viitata siihen, että näiden lukujen numerotietoa ei saa pakottaa tiukaksi aikatauluksi (kronologiaksi).

(4) Kustakin patriarkasta annetaan tietoa, joka on epäolennaista tiukalle aikataululle

1. Moos. 5:6-8 ilmoittaa, että, ”kun Seet oli sadanviiden vuoden vanha, syntyi hänelle Enos. Ja Seet eli Enoksen syntymän jälkeen kahdeksansataaseitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Niin oli Seetin koko elinaika yhdeksänsataakaksitoista vuotta; sitten hän kuoli”. Jos nyt tämän sukutaulun tarkoitus olisi antaa meille aikataulu, niin kaikki, mitä tarvitsisimme, olisi tässä: ”Seet eli 105 vuotta ja hänelle syntyi Enos.” Kutakin patriarkkaa koskevat lisätiedot osoittavat, että näiden sukutaulujen tarkoitus oli enemmän kuin vain aikatauluun liittyvä. Niiden päätarkoitus oli osoittaa, kuinka uskollisesti Jumala varjeli messiaanista linjaa (1. Moos. 3:15; 9:26) jopa yleisen luopumuksen aikoina (1. Moos. 6:1-12; 11:1-9), painottaa meille ”ihmiskunnan elinvoimaa ja suuruutta maailman alkuaikojen muinaisina päivinä”, todistaa Genesis 2:17 kirouksen täyttymys sanonnan ”ja hän kuoli” alakuloisella toistamisella, osoittaa paratiisin kirouksen vaikutus ihmisruumiiseen vedenpaisumuksen jälkeisten patriarkkojen lyhentyneillä elinkaarilla ja jättämällä heidän elinvuotensa mainitsematta, ”lopettaa kertomus käskyyn 1. Moos. 9:1, joka oli niin olennaisen tärkeää Vedenpaisumuksen kannalta” ja jättämällä pois sanat ”ja hän kuoli” Genesisin 11. luvun sukutaulusta. Koska siis niin monet pedagogiset tarkoitukset ovat ilmeisiä näissä sukutauluissa, joilla ei ole mitään tekemistä koko ajanjakson todellisen pituuden kanssa, on tarpeetonta pakottaa niitä tiukaksi kronologiseksi järjestelmäksi.

(5) Vedenpaisumuksen jälkeiset patriarkat eivät voineet olla Abramin aikalaisia

Jos Genesisin 11. luvun tulkinta tiukaksi aikatauluksi on oikea, niin *kaikki* vedenpaisumuksen jälkeiset patriarkat, myös Nooa, olisivat vielä olleet elossa, kun Abram oli viisikymmenvuotias ja *kolme* heistä, jotka olivat syntyneet, ennen kuin maa jaettiin (Seem, Selah ja Eeber), olisivat tosiasiasa eläneet kauemmin kuin Abram ja Eeber; Pelegin isä, ei ainoastaan olisi elänyt kauemmin kuin Abram, vaan hän olisi elänyt vielä kaksi vuotta sen jälkeen, kun Jaakob saapui Mesopotamiaan tekemään töitä Laabanille!

Nämä seikat huomioon ottaen se olisi ollut hämmästyttävää, ellei suorastaan uskomatonta. Asia saa edelleen vahvistusta Joosuan selvästä ja kahdesti toistetusta ilmoituksesta, että Abramin ”isät”, myös Terah, asuessaan ”muinoin virran tuolla puolen”, olivat epäjumalien palvelijoita (Joos. 24:2, 14, 15). Jos kaikki vedenpaisumuksen jälkeiset patriarkat, myös Nooa ja Seem, olivat vielä elossa Abramin aikana, niin tämä väite edellyttää, että myös he kaikki olisivat siihen aikaan olleet epäjumalanpalvelijoita. Tämä johtopäätös on varmasti väärä ja siksi olettamuksen, johon se perustuu, täytyy myös olla väärä. Siis näyttää, että tiukan aikataulun näkemys on pantava syrjään, jotta nämä patriarkat olisivat ehtineet kuolla jo kauan ennen Abramin aikaa.

(6) Raamattu edellyttää, että Baabelin torni oli hyvin kauan sitten

Jos hyväksymme vuoden 2167 eKr. Abramian syntymävuotena, niin tiukan aikataulun tulkinnan mukaan vedenpaisumuksen on täytynyt olla vuonna 2459 eKr. ja Baabelin tornin tuomion vuosien 2358 ja 2119 eKr. välissä (Pelegin elinaikana).

Kun menemme Genesiksen selontekoon Abramian matkoista, havaitsemme, että kansainvälinen näyttämö on aivan erilainen, kuin em. ajankohtina vedenpaisumukselle ja Baabelin tuomiolle. Abramia ei varmasti kuvata yhtenä alkuaikojen pioneereista Sinearin maasta, joka vaelsi läntisille alueille, joita vasta alettiin asuttaa 200 vuotta Baabelin tuomion jälkeen. Raamattu edellyttää täysin päinvastoin, että maailma Abramian aikaan asutuksineen ja kaupunkineen oli jo hyvin vanha ja meille jää vaikutus, josta ei voi erehtyä, että sen asukkaat olivat jo kauan sitten jaetut ”kieltensä, maittensa ja kansakuntiansa mukaan” (1. Moos.10:5, 20, 31).

Kun seuraamme Abramia hänen vaelluksillaan Kaldean Uurista Kanaanin maahan, joka oli täynnä ”keeniläisiä, kenissiläisiä, amorilaisia, kanaanilaisia, girgasilaisia ja jebusilaisia” (1. Moos. 15:19-21) ja sitten seuraamme häntä alas Egyptin maahan faaraoineen ja prinsseineen (12:15) ja sitten näemme hänen Damaskon lähellä menevän pelastamaan Lootin ja muut vangit tasangon viidestä kaupungista sen jälkeen, kun Sinearin, Ellasarin, Eelamin ja Goojimin kuninkaat olivat vieneet heidät siirtovankeuteen (14:1-16) ja sitten näemme Saalemin pappiskuninkaan kohtaavan hänet (14:18) ja myöhemmin hänen tulevan kosketukseen Gerarin kuninkaan (20:2) ja heettiläisten maanomistajien (23:2-20) kanssa, niin emme voi muuta kuin käsittää, että Jumalan tuomio Baabelin tornille on täytynyt tapahtua monta vuosisataa ennen Abramian aikaa.

Tätä käsitystä vahvistavat Jeremia (47:4) ja Aamos (9:7), jotka ilmoittavat, että Filistealaiset tulivat Kanaaniin, eivät Sinearista, vaan lännestä Kaftorista, joka on Kreetan saari. Ja Mooses kertoo meille, että ennen kuin filistealaiset milloinkaan tulivat Kanaaniin Kaftorista, niin Kanaanin lounaisosaa olivat asuttaneet avvilaiset (5. Moos. 2:23). Raamattu siis edellyttää, että Baabel tuomittiin kauan ennen vuotta 2358 eKr.

(7) Messiaanisen ketjun jäsenet olivat harvoin esikoisia

Genesiksen 11. luvun sukutaulussa on muitakin todisteita, että meillä on käsissämme jotakin muuta kuin aikataulu. Yksi näistä on ilmoitus 1. Moos. 11:26 – ”Kun Terah oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyivät hänelle Abram, Naahor ja Haaran...” Jos ottaa tämän kirjaimellisesti, voisi hyvinkin päätellä, että Terah tuli kolmosten isäksi 70-vuotiaana (aivan kuten hänen pojan poikansa Iisak tuli kaksosten isäksi 60-vuotiaana) ja Abram oli kolmosten esikoinen. Voimme kuitenkin jonkin verran hämmästyä, kun asiaa tarkemmin tutkittuamme huomaamme, että Abram EI ollut esikoinen näistä kolmesta ja että Terah ei EI ollut 70, vaan 130 vuotta vanha Abramian syntyessä!

1. Moos. 11:32:ssa luemme: ”Ja Terahin ikä oli kaksisataa viisi vuotta; sitten Terah kuoli Harranissa”, kun taas 1. Moos. 12:4 sanoo, että ”Abram oli Harranista lähtiesssänsä seitsemänkymmenen viiden vuoden vanha”. Jos siis Abram lähti Harranista mennäkseen Kanaaniin Terahin kuoltua, niin Abramian on täytynyt syntyä hänen isänsä ollessa 130-vuotias. Se mahdollisuus, että Abram olisi jättänyt Terahin Harraniin 60 vuotta ennen hänen kuolemaansa, on poissuljettu Stefanuksen ilmoituksella: ”Ja kun hänen isänsä oli kuollut, siirsi Jumala hänet tähän maahan, jossa te nyt asutte.” (Apt. 7:4) Näiden pohdintojen valossa voimme kirjoittaa uudelleen 1. Moos. 11:26 seuraavin sanoin: ”Ja Terah eli 70 vuotta ja hänelle syntyi ensimmäinen hänen kolmesta pojastaan, joista tärkein (ei iän, vaan messiaanisen ketjun vuoksi) oli Abram.”

On täysin mahdollista, että vain pieni osa Genesiksen 11. luvussa mainituista patriarkoista oli esikoisia. Kun verrataan jaetta 11:10 jakeisiin 5:32 ja 8:13 käy ilmi, että Seem ei ollut esikoinen. Jakeiden 11:10 ja 10:22 vertailu osoittaa, että Arpaksad ei ollut esikoinen ja olemme jo havainneet, että Abram ei ollut. Itse asiassa *ei yksikään* Genesiksen messiaanisista esi-isistä, jonka sukutaustasta tunnetaan yksityiskohtia, kuten Aabel, Seet, Abram, Iisak, Jaakob, Juuda ja Peres, ollut esikoinen. Esikoisen syntymisvuosi, joka VT:ssa tunnetaan ”voiman alkamisena”, oli tärkeä vuosi israelilaisen elämässä. (1. Moos. 49:3, 5. Moos. 21:17, Ps. 78:51 ja Ps. 105:36). Siksi juuri tämä vuosi, eikä messiaanisen ketjun jäsenen syntymävuosi, on annettu kussakin tapauksessa Genesiksen luvussa 11.

Meillä on siis selkeä todistus, että kokonaisuikaan Vedenpaisumuksesta Aabrahamiin on todennäköisesti lisättävä rajoitettu määrä vuosia joidenkin näiden patriarkkojen elämästä.

(8) *Sanonta ”syntyi” viittaa joskus esivanhempiin*

Sellaisilla sanonnoilla, kuin ”syntyi (engl. begat = siitti)” ja ”jonkun poika” (the son of), joihin englanninkielessä sisältyy isä-poika-suhde, on joskus Raamatussa paljon laajempi merkitys. Matt. 1:8 ilmoittaa, että ”Jooramille syntyi Ussia”, mutta kolme sukupolvea on jätetty pois. 1. Aik. 26:24 kertoo, että ”Sebuel, Geersomin poika, joka oli Mooseksen poika, oli aarrekammioiden esimies” Daavidin päivinä. Tässä meillä on 400 vuotta yli hypättyjä sukupolvina Sebuelin ja Geersomin välillä.

Mielestämme kaikkein mielenkiintoisin tapaus on kuitenkin 2. Moos. 6:20. Luemme, että ”Amram otti isänsä sisaren Jookebedin vaimokseen ja tämä synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Ja Amramin elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.” Tämän ilmoituksen perusteella selaisenaan, näyttäisi aivan selvältä, että Aaron ja Mooses olivat Amramin ja Jookebedin todellisia poikia, sillä teksti ilmoittaa selvästi, että ”tämä synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen” ja välittömästi sen jälkeen meille annetaan Amramin elinvuosien lukumäärä hätkähdyttävästi samankaltaisella tavalla kuin Genesisin 5. luvun sukutaulussa. Niinpä koemme suuren yllätyksen, kun menemme kohtaan 4. Moos. 3:17-19, 27-28 ja huomaamme, että Mooseksen päivinä ”amramilaisten suku” yhdessä Amramin kolmen veljen (Jishar, Hebron ja Ussiel) sukujen kanssa olivat lukumäärältään 8600! Ellemme halua myöntää, että Mooseksen ja Aaronin ensimmäisillä serkuilla oli yli 8500 miespuolista jälkeläistä, meidän on myönnettävä, että Amram oli Mooseksen ja Aaronin esi-isä, jonka erotti heistä 300 vuoden aukko! Tämän valossa on merkittävää, että Mooseksen ja Aaronin todellisten vanhempien nimiä ei ole mainittu 2. Moos. 2:1-10 kuvauksessa.

Pitäen mielessämme tämän merkittävän ja valaisevan esimerkin, kuinka juutalaiset rakentelivat sukutaulujaan, käänämme katseemme takaisin Genesisin lukuun 11. Ottaen erikoistutkimuksen kohteeksi tämän sukutaulun keskijakson, luemme jakeista 16-19:

Kun Eeber oli kolmenkymmenen neljän vuoden vanha, syntyi hänelle Peleg. Ja Eeber eli Pelegin syntymän jälkeen neljäsataa kolmekymmentä vuotta ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä. Kun Peleg oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Regu. Ja Peleg eli Regun syntymän jälkeen kaksisataa yhdeksän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

Ainakin kahdesta syystä tämä vedenpaisumuksen jälkeisten patriarkkojen sukutaulun jakso on epätavallinen ja edellyttää huolellista pohdintaa. Ensiksikin me havaitsemme tässä patriarkkojen elinikien äkillisen romahduksen, jolla ei ole vertaa koko sukutaulussa. Ennen Eeberin aikaa yhdenkään vedenpaisumuksen jälkeisen patriarkan ei sanota eläneen vähempää kuin 433 vuotta. Nyt kuitenkin ilman mitään selitystä elinikä putoaa 239 vuoteen, eikä milloinkaan enää ylitä sitä! Tämä vastaa eliniän pysyvää 45 % pudotusta, kun Seemistä Eeberiin pudotus oli vain 23 %.

Toinen kummallisuus tässä jaksossa on, että se sisältää nimen Peleg, josta sanotaan (10:25), että ”hänen päivinään maa jakautui” (engl. in his days was the earth divided, KR-38: hänen aikansa jakaantuivat maan asukkaat). VT:n tutkijat ovat yleensä olleet sitä mieltä, että tämä selitys viittaa Baabelin tuomioon, jolloin ”Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan” (11:8 vrt. 10:25). On kuitenkin vaikea ymmärtää, miksi pitäisi sanoa vain *Pelegistä*, että ”hänen päivinään maa jakautui”, jos oletetaan, että Genesis 11 on tiukka aikataulu. Nooa, Seem, Arpaksad, Selah ja Eeber (ja luultavasti Kainam) olivat edelleen elossa koko Pelegin elinajan.

Kaikki tämä johtaa meidät alistumaan seuraavaan oletukseen: Ainakin *tässä* Genesisin 11. luvun jaksossa, jos ei muissakin, meillä on oikeus olettaa, että sanonta ”syntyi” on ymmärrettävä viittaa van esivanhempiin. Siitä tosiasiasta, että Eeberin ja Pelegin välillä on äkillinen ja pysyvä eliniän pudotus, sekä siitä, että Peleg on ainoa patriarkka, jonka ilmoitetaan eläneen Baabelin tuomion aikaan, meistä on oikeutettua olettaa, että Peleg oli Eeberin kaukainen *jälkeläinen*.

Tässä kohdassa voitaisiin nyt esittää väite, että 1. Moos. 10:25 ei voi sallia sellaista näkemystä, sillä tässä jakeessa me luemme, että **”Eeberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikansa jakaantuivat maan asukkaat (engl. käänös: maa jakautui), ja hänen veljensä nimi oli Joktan.”** Kuinka silloin Peleg voi olla Eeberin kaukainen jälkeläinen, jos meille sanotaan tässä, että Eeberillä oli kaksi poikaa, joista toinen oli Peleg? Eikö tällainen ilmoitus sulje pois pelkästään esivanhempiin viittaavan suhteen mahdollisuuden?

Tämä olisi todella vakava vastaväite, ellei meillä olisi samankaltaista tapaustamme 2. Moos. 6:20. Siellä me havaitsimme, että *Amramille syntyi kaksi poikaa*, mutta 5. Moos 3. luvusta huomasimme myös, että Aaron ja Mooses olivat vain kaksi 8600:sta Amramin isän elossa olevasta jälkeläisestä. Nyt voi olla aivan samoin 1. Moos. 10:25 kohdalla, jossa meille sanotaan, että *Eeberille syntyi kaksi poikaa*. Siis yhdenmukaisuuden eli analogian perusteella näyttää täysin mahdolliselta, että Peleg ja Joktan (2. Moos. 6:20) olivat vain kaksi monista Eeberin elossa olevista jälkeläisistä aikana, jolloin Jumalan tuomio kohtasi Baabelia.

Koko tämän esityksen argumenttien tiivistelmänä voimme sanoa, että kokonaisuuden Vedenpaisumuksesta Aabrahamiin puuttuminen, Kainamin nimen ja vuosien puuttuminen heprealaisesta tekstistä, Genesiksen 5. ja 11. lukujen sukutaulujen symmetrinen muoto, tiukkaan aikatauluun kuulumattoman tiedon poisjättäminen, sen mahdottomuus, että kaikki vedenpaisumuksen jälkeiset patriarkat olisivat olleet Abramamin aikalaisia, Raamatun todistukset siitä, että Baabelin tornin tuomio oli ajassa hyvin kaukainen, se tosiasia, että messiaanisen ketjun jäsenet olivat harvoin esikoisia ja se analogia, että sana ”syntyi” käytetään esivanhempiin viittaavana, sallivat kestoiltaan tuntemattomia aukkoja Genesiksen 11. luvun patriarkkojen sukuluettelossa.

GENESIksen LUKUA 11 EI VOI VENYTTÄÄ TIETTYJEN RAJOJEN YLI

Olemme osoittaneet, että Genesiksen 11. luvun tulkinta tiukan aikataulun mukaan on tarpeeton useista eri syistä. Raamatun mukaan näyttää siis mahdolliselta, jopa todennäköiseltä, että Vedenpaisumus tapahtui useita tuhansia vuosia ennen Aabrahamia. Mitä meidän sitten pitää sanoa näkemyksestä, joka on voittamassa uutta suosiota evankelisissa piireissä, että Genesis 11. (kuten myös Genesis 5.) sallisi aukkoja, kestoiltaan *kymmeniä, jopa satoja tuhansia vuosia* ja että Vedenpaisumus (kuten myös luominen) täytyisi ajoittaa sopusoinnussa [uniformitaarisen](#) antropologian aikataulun kanssa?

A. L. Kroeber'in mukaan ylemmät paleoliittiset kulttuurit Euroopassa ja Lähi-idässä, kuten Aurignacian, Solutrean, ja Magdalenian, on ajoitettava välille noin 25000- 8000 eKr. kun taas alemmat paleoliittiset kulttuurit, kuten Chellean, Acheulian ja Mousterian on ajoitettava muutamasta tuhannesta vuodesta eKr. noin vuoteen 25000 eKr. Vaikka hyväksyisimme kaikkein konservatiivisimmat nykyaikaisten antropologien arviot, meitä vaaditaan edelleen ajattelemaan inhimillistä historiaa vähintäänkin kymmenien tuhansien vuosien puitteissa. Kroeber huomauttaa tästä lyhemmästä aikataulusta:

Jos sallimme 25000 vuotta tästä Mousteriaaniseen, meille jää 75000 vuotta jatkuvalla Chellean–Acheulian kaksikuori-ydin (**bifacial-core**) perinteelle. Se on pitkä aika – yli 10 kertaa pitempi kuin koko dokumentoitu, luotettavasti tunnettu ihmisen historia. Ja mitä me tiedämme tapahtuneen tässä ajassa? Ensi kädessä vain yhden seikan: parannukset karhennetuista Chelleaanisista ydinkallioista tasaisempiin ja symmetrisiin Aucheliaanisiin. Siis teknologinen perinne jäi pohjimmiltaan muuttumattomaksi: se pysyi paikoillaan lukuun ottamatta jossakin määrin viimeistelyn tasoa. Se on varmasti valtavan paljon kulttuurillista pysyvyyttä ollakseen kestänyt niin kauan verrattuna siihen muuttuvuuteen, joka oli luonteenomaista myöhemmälle esihistorialle ja koko historialle. Epäilemättä kehitys oli todella äärettömän hidasta alussa; kaikki todistaa sitä. Jos kuitenkin hyväksymme viimeisimmän väitetyn aikataulun, jossa PreCrag työkalut ajoitetaan aikaan ennen jääkautta, silloin meidän 75000 vuotamme, jolloin kehitys oli pysähtynyt, venytetään 400 000 vuoteen, joka taatusti on lisäpaine uskottavuudelle, joka meidän on revittävä mielikuvituksestamme. Jopa 4000 vuotta ilman perusmuutosta inhimillisen elämän tavoissa ylittää todella kokonaan kokemuksemme käsittää. *Ehkä, kun ylitämme vastaavat historialliset esimerkit, olemme kriittikkoina jotenkin eksyksissä ja voisimme yhtä hyvin luottaa auktoriteettiin, joka väittää paljon, kuin siihen, joka väittää vähemmän.*

Ne, joilla ei ole mitään lopullista auktoriteettia tai ilmestystotuuden mallia, johon vedota, voivat kyllä levätä tyytyväisinä pohdiskeluneen, mutta kuinka Genesis 11 saadaan sopusointuun tällaisten ajatuskuvien kanssa? Onko meidän myönnettävä, että ne oletukset, jotka ovat uudenaikaisten antropologian aikataulujen taustalla, ovat perusteiltaan päteviä ja ajoitettava Adam, Vedenpaisumus ja Baabelin torni satojatuhansia vuosia ennen Kristusta? Meillä on monta syytä uskoa, että kritityt eivät voi johdonmukaisesti hyväksyä sellaisia ajoituksia.

Raamatullisen kronologian analogia

Jos venytämme Genesisen 11. luvun sukutaulua kattamaan yli 100 000 vuoden jakson, se merkitsee, että teemme väkivaltaa koko sen jälkeisen Raamatun historian ja profetian aikataululliselle viitekehyselle. Noin 2000 vuotta kattaa seurakunnan historian aina nykyaikaan asti. Ennen Kristuksen ensimmäistä tulemista Israelin historia kattoi 2000 vuoden jakson ja Kristuksen toisen tulemisen jälkeen Ilmestyskirjan mukaan on oleva vielä 1000 vuotta maailmanhistoriaa ennen ikuisen tilan alkamista (amillennialistit eivät hyväksy edes näitä viimeisiä 1000 vuotta). On ilmeisen epä johdonmukaista väittää, että Nooasta Aabrahamiin olisi 100 000 vuotta, samalla kun koko lunastushistorialle Aabrahamista ikuiseen tilaan sallitaan vain 4000–5000 vuotta. Raamatullisen analogian avulla pystyimme löytämään mahdolliset aukot Genesisen 11. luvun sukutaulussa, mutta tahdomme nyt korostaa, että nuo samat analogiat toimivat myös rajoittaen meidän aikaskaalaamme Genesisen luvulle 11. Aukko Amramin ja Mooseksen välillä oli 300 vuotta eikä 30 000 ja aukko Jooramin ja Usian (Matt. 1:8) välillä oli 50 vuotta eikä 5000! Siten raamatullisen kronologian analogian perusteella me väitämme, että on hyvin vaarallista olettaa sadantuhannen vuoden jakso Vedenpaisumuksen ja Aabrahamin välille.

Baabelin tornin ajoitus

Asia käy vielä vakavammaksi, kun havaitsemme, ettei kaikkia vedenpaisumuksen jälkeisiä patriarkkoja voi käyttää kattamaan tätä oletettua 100 000 vuoden jaksoa, joka kului Vedenpaisumuksesta Aabrahamiin. Kuten olemme aiemmin huomauttaneet, Baabelin tuomio tapahtui Pelegin päivinä, joka oli kuudes patriarkka Nooan jälkeen. Ihmisrodun keskittyneisyys ja kielellinen yhteys (1. Moos. 11:1-2) yhdistyneenä rakennusprojektin valtavuuteen Baabelissa (1. Moos. 11:4) edellyttävät melko korkeaa sivistystasoa. Siihen, että Jumalan tuomio Baabelille tapahtui, ennen kuin Vedenpaisumuksesta oli kulunut tuhat vuotta, viittaa se tosiasia, että maailman väestö tuohon aikaan oli vielä rajoittunut yhdelle verrattain pienelle maantieteelliselle alueelle. Ne, jotka pyrkivät harmonisoimaan Genesisen ja uniformitaaristen antropologien aikataulun, ovat tietysti joka tapauksessa innokkaita myöntämään verrattain lyhyen jakson Vedenpaisumuksen ja Baabelin tuomion välille, sillä he tarvitsevat runsaasti aikaa Baabelin kielten sekoituksen *jälkeen* selittääkseen ihmiskunnan hajaantumisen maan ääriin uniformitaarisen aikaskaalan puitteissa.

Tämä kuitenkin tarkoittaa, että olemme eliminoineet puolet Vedenpaisumuksen jälkeisistä patriarkoista jo ennen kuin ”venytysprosessi” edes todella alkaa! Koska Terah on ilmeisesti Abramien todellinen isä, meille jää vain Regu, Serug ja Naahor patriarkkaaliseksi linkeiksi niiden 100 000 vuoden ajaksi, joiden oletetaan kuluneen Vedenpaisumuksen (ja Baabelin tornin) ja Abramien välillä. Ja se paikka, jossa olisi selvin mahdollinen aukko Genesisen 11. luvun sukutaulussa, nimittäin Eeberin ja Pelegin välissä, oli *ennen* Baabelin tornia! Siten viiden ensimmäisen tulvan jälkeisen patriarkan ilmeinen läheisyys tulvaan tekee aina vain vaikeammaksi kuvitella valtavan pitkää aikajaksoa Baabelin tuomion ja Aabrahamin välille.

Patriarkat ja ”vanha kivikausi”

Ja vaikka väheksyisimme epä johdonmukaisuutta sallia vain joitakin vuosisatoja Vedenpaisumuksen ja Baabelin tornin välille ja sitten noin 100 000 vuoden puristamista jaksoon Baabelista Aabrahamiin, niin meillä edelleen on vastassamme musertava ongelma selittää, kuinka kolme messiaanisen ketjun patriarkkaa – Regu, Serug ja Naahor – on liitettävä eri kivikauden kulttuureihin, jotka antropologit yhdistävät suunnattoman pitkiin aikakausiin, joiden oletetaan edeltäneen sivilisaation nousua. Voimmeko ajatella Regun ja Serugin villoina, lukutaidottomina **Chellean**-kauden luola-asukkaina ja Naahorin ehkä primitiivisenä **Acheulian**-kauden metsästäjänä, jonka kivityökälyt olivat tasaisempia ja symmetrisempiä kuin hänen esi-isänsä? Vai pitääkö meidän olettaa, että jossakin pienessä sivilisaation taskussa, lähes villeyteen vajonneena, katkeamaton pyhien miesten ketju vei Seemin messiaanista linjaa eteenpäin ja siirsi tietoa ainoastaan oikeasta Jumalasta seuraaville polville kymmenien tuhansien vuosien ajan? Jos Baabel tuomittiin 100 000 vuotta ennen Aabrahamia, kuinka voimme selittää läheisen yhteyden Nooan poikien ja eri kansa- ja kieliryhmien välillä Ge-

nesiksen luvussa 10? Ja jos kymmenet tuhannet vuodet erottivat Aabrahamin hänen Baabelin jälkeeseen eläneistä esi-isistään, niin kuinka voimme selittää sen tosiasian, että löytyy Assyrialaisia todisteita mesopotamialaisten kaupunkien olemassaolosta, joiden nimet muistuttavat nimiä Peleg (Paliga), Regu, Serug (Sarugi) ja Naahor (Nakhiri tai Nakhur)? Niille, jotka pohtivat näitä ja vastaavia kysymyksiä, yritys harmonisoida Genesis 11. luvun aikataulu uniformitaarisiin paleoantropologisiin aikatauluihin, pitäisi olla ilmeisen mieleton.

Babylonialainen perimätieto tulvasta

Kaikkein vakavin Genesisin 11. luvun venyttämisen rajoitus joidenkin tutkijoiden mielestä on se, mitä monien kansojen perimätiedot kertovat tulvasta, varsinkin Babylonin perimätieto. Niin merkittäviä ovat samankaltaisuudet Genesisin tulvakertomuksen ja sen välillä, joka on tallennettu Gilgames-eepoksessa, että useimmat arkeologit päättelevät, että edellinen on johdettu jälkimmäisestä. Kristityt tutkijat toisaalta yksimielisesti vakuuttavat, että Genesis antaa meille Jumalan innoitetun kertomuksen tuosta valtavasta katastrofista, kun taas Babylonialainen eepos siirtyi suullisena ja kirjoitettuna perimätietona useita vuosisatoja osoittaen karkealla polyteismillään alkuperäisten tosiasioiden vakavan turmeltumisen aikojen saatossa.

Yksinkertaisesti ilmaistuna ongelma on tämä: Kuinka saattoivat tietyt kertomuksen yksityiskohdat suuresta tulvasta siirtyä enemmän tai vähemmän tarkasti yhdeltä primitiiviseltä kivikauden kulttuurilta toiselle puhtaasti suullisena perimätietona lähes 100 000 vuotta ja lopulta sisältyä Gilgames-eepokseen? Jos tällaista tapahtuisi neljä tai viisituhatta vuotta, se olisi käsitettävissä. Että sellaista olisi voinut tapahtua lähes 100 000 vuoden ajan, on täysin käsittämätöntä. Yksin Gilgames-eepos, oikein käsitettynä, antaa kuoliniskun käsitykselle tulvasta 100 000 vuotta eKr.

JOHTOPÄÄTÖS

Raamatullisen todistusaineiston huolellinen tutkimus vie meidät johtopäätökseen, että Vedenpaisumus on voinut tapahtua noin kolmesta viiteen tuhanteen vuotta ennen Aabrahamia. Jotkut evankelikaaliset tutkijat, nähdessään mahdollisia aukkoja Genesisin 11. luvun sukuluetteloissa, ovat ehdottaneet uniformitarististen ja evolutionististen aikataulujen hyväksymistä varhaiselle ihmiskunnalle, niin että Vedenpaisumus olisi tapahtunut yli 100 000 vuotta sitten. Raamatullisen ajanlaskun (kronologian) yhdenmukaisuus (analogia), Baabelin tornin tuomion ja vedenpaisumuksen ilmeinen lähekkäisyys, sekä Regua, Serugia ja Naahoria koskeva ongelma, tekevät hyvin epätodennäköiseksi, että niin venytetty vedenpaisumusta edeltävä kronologia voitaisiin hyväksyä. Tämä epätodennäköisyys lähestyy mahdottomuutta, kun otamme huomioon, suulliset perimätiedot tulvasta, joita sisältyy sellaisiin dokumentteihin, kuin babylonialainen Gilgames-eepos.

Evankelikaalisten tutkijoiden, jotka tuntevat tarvetta sopeuttaa Genesis 11 nykyisiin paleoantropologisiin aikatauluihin, pitäisi tiedostaa sellaisten harmonisointipyrkimysten täydelliset seuraukset. Meistä näyttäisi, että jo 5000 vuoden salliminen Vedenpaisumuksen ja Aabrahamin väliin venyttää Genesisin 11. luvun lähes murtumispisteeseen. On tullut aika, jolloin niiden, jotka ottavat vakavasti Jumalan horjumattoman sanan todistuksen, pitäisi alkaa katsella suopeasti niiden ponnistuksia, jotka tutkivat ja paljastavat uniformitarismin oikeuttamattomia väitteitä ja vääriä ennako-oletuksia, mitä tulee varhaisen ihmiskunnan ajoitukseen.